

gen Revision. Jeg kender ikke noget videre til Lovgivningen derom, men jeg har ment af den praktiske Erfaring, som jeg har gjort paa dette Omraade, at have lagt Mærke til, at der aldrig er blevet lagt Hindringer i Vejen for Udstykning. Det er noget, man altid har haft meget let ved at faa Lov til, naar man kunde blive enig derom eller faar Tilladelse af sine Kreditorer. Jeg har heller ikke lagt Mærke til, at det var lige saa let at faa Lov til Sammenlægning. Der har dog altid mener jeg, været nogle Hindringer lagt i Vejen derfor. Jeg troede derfor, at Lovgivningen paa dette Omraade var i Orden, men hvis det skulde være Tilfældet, at det der beror paa vedkommende Minister, om en Udstykning kan finde Sted efter en ønskelig Maalestok, og ligesaa, om der kan lægges Sammenlægningen de fornødne Hindringer i Vejen, altsaa dersom Lovgivningen ikke skulde være bestemt nok i denne Retning, kan det naturligvis ikke være noget i Vejen for, at Kommissionen søger at ordne dette Spørgsmaal eller at stille Forslag i den Retning. Den anden Opgave, som Kommissionen vil faa efter dette Forslag, er at udrede — som der staar her „en Plan for Tilvejrbringelsen af Jordlodder for Landarbejdere“. Af Landarbejdere er der jo egentlig to Slags. Der er de faste Arbejdere, de, der have faste Pladser, og saa de Arbejdere, der ikke have faste Pladser hele Aaret rundt. Det er allerede berørt af en af de foregaaende Talere, at naar en Arbejder har en fast Plads, hvor han kan gaa hver Dag hele Aaret rundt, saa kan han, naar der da ikke indtræffer særlige Sygdomsforhold, have det nogenlunde godt. Men der er mange Arbejdere, som ikke ere faste Arbejdere, og jeg tror, at en Forøgelse af Arbejdernes Antal navnlig finder Sted i den Klasse, der ikke har fast Arbejde. Det ligger til Dels i Tiden. Landbruget klager jo, ved man, over den høje Arbejds løn og de store Udgifter. Man kan ikke faa billigere Arbejdsraft, end man hidtil har faaet, og man maa faa indskrænke sig, hvor man kan, og paa denne Maade sker det, at der ikke er Arbejde hele Aaret rundt for en hel Del Arbejdere, som tidligere have haft Arbejde hele Aaret. For disse Arbejdere er det naturligvis af Bigtighed, at de have en Støtte paa anden Maade, og for dem især vilde det være glædeligt, om de havde eget Hus med Jord til. Dersom altsaa Kommissionen skulde kunne finde en Maade, hvorved Husloddernes Antal ikke blot kunde forøges, men der ogsaa kunde være Isthavende til disse Huslodder, vilde det vistnok være en god Gerning, der blev gjort. Det er jo

sikkert nok, at Husmandens Stilling paa Landet ikke paavirkes saa stærkt af Konjunkturernes som andre Stillinger, fordi Husmanden, naar han da har en saa stor Huslod, at han en stor Del af Aaret kan beskæftige sig selv og sin Familie dermed, jo er sin egen Arbejdsgiver, saa at det ingen Indflydelse har paa hans Indtægter, enten Arbejds lønnen er høj eller lav. Det samme gælder med Hensyn til, hvad han producerer. Han producerer det Korn, han bruger, og det Kød og den Mælk, og hvad han ellers skal bruge af Landbrugsprodukter. Det har altsaa ingen Indflydelse paa hans Velstand, enten Prisen er høj eller lav; det eneste, der for ham kan gøre nogen Forskel, er, at han i den Tid, hvor han maa arbejde og kan arbejde hos fremmede, faar en god Dagløn, men den øvrige Del af Aaret faa Konjunkturerne ingen Indflydelse paa hans finansielle Stilling. Det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgtreds (Clausen) mente, at Haandværkerne paa Landet ikke kom Landbruget til gode som Arbejdere. Jeg tror, det ærede Medlem har Ret deri, i ethvert Tilfælde til Dels. De allerfleste Haandværkere paa Landet arbejde i den allertravleste Tid, navnlig i Høstens Tid, ogsaa for Landbrugerne. I Almindelighed have de ikke saa meget Haandværksarbejde, at de kunne ernære sig derved, og selv om de have det, tvinges de til at tage Arbejde, fordi de saa for dette Høstarbejde faa drevet deres Jord ved Hestekraft. Jeg tror altsaa ikke, at det ærede Medlem har Ret i, at de Huslodder, der bleve lagte ud til Haandværkere, ikke kom Landbruget til gode.

Jeg skal efter dette kun tillade mig at anbefale det sidste Lovforslag om Medfættelsen af en Landbokommission, idet jeg tror, at det i alle Tilfælde vil gøre Gavn. Selv om man ikke skulde finde, at en Revision af Lovgivningen var unødvendig, selv om man skulde finde, at man allerede nu har tilstrækkelige Huslodder, og at det gaar saadan jævnt fremad, efter som Trangen er dertil, med at udstykke flere større Ejendomme til Huslodder — selv om man skulde mene det, vil det i alt Fald give Klarhed i Sagen, og derfor anbefaler jeg Kommissionens Medfættelse.

A. Nielsen: Jeg er enig i de Betragtninger, der bleve gjorte gældende af Ordføreren af Forslagsstillerne, for det første Forslag; de Betragtninger som saaledes ogsaa have været de ledende for Forslagsstillerne ved Udarbejdelsen af Forslaget. Den Tanke er rigtig og sund at arbejde hen til, at det størst mulige Antal Menne-